

GÖTEBORGS 8:E BAPTISTFÖRSAMLING

DEN SANNA TILLBEDJANS PRIORITET

Esra 3:1-13 • Predikan i G8B:s kvällsgudstjänst 2021-08-15 • Johnny Lithell

INLEDNING

Då, kära vänner, går vi vidare genom Esra bok, som beskriver hur Israels folk får komma tillbaka till sitt hemland efter att ha tillbringat 70 år i exil i Babylon. Förra veckan gav Jonah en introduktion och visade från olika bibeltexter *varför* folket behövde föras bort i exil, men även hur Gud både förutsagt *vad* som skulle ske, *när* det skulle ske, *hur länge* det skulle pågå och *genom vem* det skulle ske, att de fick komma tillbaka. Sedan har vi det andra kapitlet som är en uppräkningslista av vilka det var som återvände från Babel. Det var ju så att alla inte följde med – eftersom de hade blivit babylonier, de hade byggt sig ett liv där – utan bara de, vars sinne Gud hade påverkat, enligt Esra 1:5. Det finns mycket intressant att se i andra kapitlet, men slutsatsen är att det var 42 360 personer som gav sig av, samt 7 337 tjänare och tjänarinnor.

När vi nu kommer till tredje kapitlet händer det framför allt två saker. Dels bygger de upp templets altare på nytt och börjar offra djur, och dels lägger de grunden till ett nytt tempel. I en så här kort predikan hinner vi inte ens nämna allt som sker, utan vi får försöka fokusera på det viktigaste och det handlar om hur oerhört högt folket prioriterade sin gemensamma tillbedjan – men inte bara *att* de skulle tillbe tillsammans, utan att de skulle tillbe tillsammans på Guds sätt, det vill säga på det sätt som Gud sagt i sitt ord att de ska tillbe.

NÄR SJUNDE MÅNADEN KOM

De första orden i det tredje kapitlet är ”när sjunde månaden kom”, och sedan fortsätter det att berätta att då samlades folket som en man i Jerusalem. Vad betyder det när texten säger ”sjunde månaden”? Det skulle kunna betyda att de har varit i landet i sex månader. Det vore förstäligt eftersom ett helt folk måste komma i ordning efter en sådan flytt. De har bott i två generationer i Babel och nu har de flyttat till en stad de flesta bara hört talas om, 160 mil från där de vuxit upp. De behövde hitta sina gamla hem, sina gamla släktingar som blev kvar, och sin mark. Man behövde bygga hus och starta om i livet. Hitta arbeten och börja producera, skapa sociala nätverk av vänner och bekanta.

Det vore förstäligt om det tog sex månader. Men det är inte alls vad det betyder när texten talar om den sjunde månaden. Vi vet inte hur länge de varit tillbaka, vissa kommentarer gissar på bara någon vecka eller två. Det handlar om den sjunde månaden i den judiska kalendern, månaden tishri, som infaller under september-oktober. Det är en månad som är full av religiösa högtider. Den första dagen firar de *Rosh Hashana*, basunhögtiden, som är det judiska nyåret. Sedan, på den tionde dagen firade man *Yom Kippur*, försoningsdagen, vilket inte nämns här eftersom man behövde ett tempel för att fira den. Sedan på den 15:e dagen

frerade man *Sukkot*, lövhyddohögtiden, som texten nämner i den fjärde versen. Då byggde man små hyddor på hustaken och så bodde man i dem under en veckas tid för att påminnas att de är pilgrimer, att de hade vandrat i öknen och att Gud hade befriat dem.

TILLBEDJANS PRIORITET

Det är mycket gemensam tillbedjan. Det finns så mycket som händer, så mycket man skulle vilja veta som texten inte alls nämner. Det är en monumental händelse, att folket äntligen får återvända till sitt land efter 70 års fångenskap och exil. Profeten Jesaja talar om det här i termer av ett nytt exodus (Jes 52:12 jfr 2 Mos 12:11, 5 Mos 16:3; Jes 40:4 jfr 5 Mos 8:15; Jes 41:18). Vad hände på resan? De leddes av Serubbabel, men texten säger inte ens hur lång tid det tog, bara vilka som var med. När Esra senare reste med ett mindre sällskap tog det fyra månader. Vad åt de? Vad tog de med sig från Babel? Det var ju allt ifrån gravida kvinnor och små barn till mycket gamla personer som var med. Men texten ger oss inga detaljer.

Det enda texten är intresserad av är deras gemensamma tillbedjan. Man kan föreställa sig hur de planerar när de vandrar längs floden Eufkrat, ut ur nuvarande Irak, upp genom nuvarande Syrien, och sedan söderut genom Libanon. De tänker på att de ska få tillbe Gud enligt Mose föreskrifter. Det är en reformrörelse som vandrar genom mellanöstern. ”Vi försöker att skynda oss så att vi hinner till månaden tishri.”

Jag tror John Piper har helt rätt när han säger, ”mission är inte kyrkans yttersta mål. Det är tillbedjan. Mission existerar för att tillbedjan inte gör det.” En dag kommer all mission att upphöra, men tillbedjan kommer aldrig att upphöra. Tillbedjan är något centralt hos varje människa – vi är skapta att tillbe – men det är också det allra mest centrala hos en kristen församling. Inget i en församling är viktigare än vår gemensamma tillbedjan. Så den gemensamma tillbedjan är det återvändande folkets allra högsta prioritet.

Borde inte dessa människor få en chans att få ordning på sina liv? Att skapa sig en försörjning? Istället går de in i en närmast oavbruten gemensam tillbedjan i en månads tid. Någonstans djupt inne i dem visste de att det är själva meningen med deras liv. De hade inte frihet att tillbe som de själva hade lust. De hade inte frihet att skapa en tillbedjan som var anpassad efter deras praktiska behov. Det skulle innebära en människoorienterad tillbedjan, eller som Paulus säger i Kolosserbrevet 2:23, en självvald tillbedjan. Nej, de ville följa Guds föreskrifter.

Det var inte enkelt. Texten säger i vers 3 att de var rädda för folken i länderna omkring. Det fanns säkert någon form av tillbedjan redan. Det var ganska många israeliter som hade fått stanna kvar i landet och som hade blandat sig med de omgivande folken och därför också var involverade i en synkretistisk tillbedjan, där man blandat olika religioner. Och här kommer dessa främlingar som varit borta i 70 år och säger att vi nu ska tillbe enligt Mose föreskrifter. ”Hur vågar de komma och påstå att vår tillbedjan inte duger? Vi får väl tillbe Gud på det sätt vi själva vill?” Dessutom kommer de och hävdar sin rätt till egendom och arbete. Vi kan nog vara säkra på att det fanns en hel del motstånd, vilket vi ska se mer av senare i boken.

BLOD

Men det första de gör är att de bygger upp altaret. Det var en byggnad som var ungefär 10x10x5 meter, med en lång ramp eftersom man inte fick gå uppför trappsteg på sabbaten. Titta i vers 2 och 4 hur de betonar att det måste vara enligt hur det var föreskrivet i Mose lag.

Sedan började de offra djur, så som det var föreskrivet, det bestämda antalet för varje dag. Om man sammanställer alla offer som föreskrivs i 4 Mos 29 för månaden tishri är det 219 offer på just det här altaret. Under lövhyddohögtiden är det mellan 20 och 30 offer per dag.

Det är möjligt att de aldrig gjort något liknande i hela sina liv. Det är oerhört mycket blod. Ständig doft av blod, inälvor och bränt kött. Det verkar så primitivt och våldsamt. Varför kräver Gud ett altare och hundratals offer på bara en månad och mängder av levitiska präster som säkerställer att allt går till såsom Gud har föreskrivit? Därför, som Hebreerbrevet uttrycker det, ”utan att blod utgjuts ges ingen förlåtelse” (Hebr 9:22). Därför att synden, vår avgudadyrkan, förverkar våra liv och därför måste liv betalas för att vi ska kunna försonas med Gud. Det är så Guds vrede över synden sonas. Så allvarligt är det. Därför krävdes det mängder av blod.

Men Hebreerbrevet säger också att tjurar och bockars blod omöjligt kan utplåna synder (Hebr 10:4). Alla dessa hundratals och tusentals djur som offrades varje månad, allt detta blod som utgjöts är bara en skuggbild av det blod som skulle utgjutas när Jesus Kristus, evig Gud av evig Gud som blivit människa, gav sitt eget liv på korset som Guds rena offerlamm.

AVSLUTNING

Där är vi idag. Vi står inför firandet av Herrens måltid där vi tar bröd och vin som symboliserar Jesu Kristi kropp och blod som offrades för vår skull, i stället för vår kropp och vårt blod. Och genom dessa element åtnjuter vi den glädje det innebär att vara försonad med Gud, samtidigt som de också gör oss till en kropp eftersom brödet är ett enda.

Så låt oss tacka Gud för det blod som gjöts för vår skull, och låt det föra oss in en gemensam tillbedjan där vi söker Gud enligt hans ord och där vi i glädje och tacksamhet också får se fram emot den dag då vi ska fira bröllopsfest mellan Kristus och hans älskade församling.